

Beboerne i Axelborg har plantet en fælles have, hvorfra der skal høstes til brug i en kommende restaurant. Onsdag blev havens gevinst brugt i en fællesspisning. Her ses fra venstre Steffen Kristensen fra ØsterGro, direktør i Albo Steffen Borbjerg og projektleder fra Hele Landet Sociale Arkitekter, Morten Petersen. Foto: Astrid Bigum Kristensen

ERHVERV

Axelborg tænker ud af blokken: Vinderprojekt vil skabe fælles nyttehaver og en restaurant på taget

Beboerne skal tage ansvar og være med til at dyrke råvarer til en restaurant på toppen af Axelborg, der til gengæld vil samle beboerne, tilbyde job og skabe fælles events. Det er humlen i et vinderprojekt fra international arkitektkonkurrence.

07 sep. 2023 kl. 08:33

Astrid Bigum Kristensen askr@jfm.dk

Lyt til denne artikel
4 min

Horsens: - Det her vil ændre fortællingen om Axelborg. For år tilbage havde Axelborg et ry for et være et sted, hvor det var utrygt at færdes. I dag er vi et bedre sted, men nogle tror stadig, at Axelborg er et sted, hvor der sker grimme ting. Med det her kan vi kaste lys på et velfungerende område, siger Steffen Borbjerg, direktør i boligforeningen Albo, der står bag Axelborg.

"Med det her" mener han et helt nyt projekt med fællesskab, grøntsagsdyrkning og en restaurant på toppen af en af blokkene i Axelborg, og visionerne er store.

Projektet skal nemlig ikke "bare" være en restaurant, det skal være et samlingspunkt og fællesskabende for både beboere og gæster fra resten af Horsens.

Sådan forestiller vinderteamet, at restauranten og haven på taget kan komme til at tage sig ud. Illustration: Hele Landet Sociale Arkitekter

- Restauranten skal drives af en kommerciel samarbejdspartner. Det bliver til en meget lille husleje, men til gengæld forpligter restauratøren sig til at give tilbage - både ved at finde de ansatte blandt beboerne, at lave fire årlige events, lave en gratis fællesspisning om ugen. Og samtidig skal det være en attraktion, hvor også byens borgere oplever, at der er skønt i Axelborg med udsigt over fjorden fra restauranten, forklarer projektleder Morten Petersen fra firmaet Hele Landet - Sociale Arkitekter.

Projektet er et ud af fire vinderprojekter fra forårets arkitektkonkurrence "Neighbourhoods for Generations", som Landsbyggefonden stod bag. Her var Axelborg udvalgt som en af to cases. de deltagende teams kunne arbejde med.

Vinderprojektet, der bærer titlen "Thinking Outside the B(l)ox", er skabt af Hele Landet – Sociale Arkitekter i samarbejde med den sjællandske tagfarm ØsterGRO og Andreas Høegh fra AH Advice.

Festmenu fra fælleshaven

Onsdag kulminerede flere måneders arbejde med både plantning af have, interview med beboerne og utallige møder med kommunen og andre samarbejdspartnere.

Børn fra 2.D. på Horsens Byskole Lindvigsvej hev undervisningen ud af klasselokalet og besøgte Axelborg, hvor de lærte at moste æbler. Foto: Astrid Bigum Kristensen

- I dag har vi haft en skoleklasse ude at lave æblemost. Det har vi, fordi vi med projektet gerne vil åbne Axelborg op, lade områdets skoleklasser komme og lære i de faciliteter, der er i nyttehaverne. Det er også en måde at bygge bro fra Axelborg og til den omkringliggende by, forklarer Morten Petersen.

I forsommeren anlagde beboerne i Axelborg en nyttehave, og i løbet af onsdagen blev afgrøderne høstet, for de skulle bruges til aftenens festmiddag, som kokkene fra ØsterGro stod for, mens nyttehaverne blev genplantet med nye afgrøder.

- Her i Axelborg tager vi udgangspunkt i nyttehaverne og har etableret en fælleshave, fordi der allerede er et velfungerende fællesskab omkring haverne. På sigt kan idéen fra projektet skaleres ud til andre byer, men det behøver ikke nødvendigvis at være en have, det kan lige så godt være en systue, et cykelværksted, et idrætsbibliotek, siger Morten Petersen.

Undervisningen blev hevet ud af klassen og ind til Axelborg, hvor læren om "fra have til mave" stod på programmet.
Foto: Astrid Bigum Kristensen

Lange udsigter

Men arbejdet er langt fra slut. For at bygge en restaurant på toppen af en boligblok er ikke noget, der sker natten over.

- Vi er ambitiøse, og vi vil realisere projektet. Men der skal søges penge, for det må ikke komme til at koste ekstra for beboerne. Og det kan tage lang tid, før der sker noget konkret, men fælleshaven er i gang, og idéen om fællesskab og inddragelse kan man stadig arbejde med her nede på jorden, siger Steffen Borgbjerg.

I alt kom der 115 forslag fra hele verden i konkurrencen, hvoraf de 79 blev udvalgt til bedømmelse. Fire vindere blev udpeget, hvoraf Axelborg er centrum for de to. Her blev projektet "Nursing the Care" også udvalgt.

Lokalt har Insero Horsens, Familien Hansens Fond og Sønderbro Kulturhus Fond støttet tilblivelsen af projektets testdag.

Axelborg har for år tilbage haft et blakket ry. Det nye projekt skal gøre de store boligblokke til et hyggeligt samlingssted og en attraktion for resten af byen. Her ses arkitekt Nella Qvist, projektleder Michael Petersen, byudvikler Andreas Høegh og direktør i Østergro, Steffen Kristensen. Foto: Astrid Bigum Kristensen

Aftenens menu

KOLDE RETTER:

LÆS OGSÅ